

# META X-XEMX TITLA' GHAL KULHADD



minn LORNA VASSALLO

**P**rotesti, qtugħ ta' dawl u stharrigiet politiċi. Dak kien li kkaratterizza l-gimgha li għaddiet.

Il-mewt ta' Jean Paul Sofia bir-raġun nisslet ugiġh ta' qalb u kien jisthoqqilha tant importanza b'tant passjoni.

Izda elettoralment, protesta hija wkoll sintomu ta' ftim mill-gvern. Sintomu ta' xi haġa iktar profonda. Ta' karbiet li ilhom jintisgu u li laħqu l-qofol tagħhom proprju ma' Jean Paul Sofia. Kien hemm is-sentiment ta' 'issa daqshekk'. Imma meta l-folla tgħid 'issa daqshekk', ikun ilha tissaporti.

Għalhekk ir-riżulati taż-żewġ stharrigiet elettoralni ma kinux daqstant sorprendenti. Bħal dejjem, dawn tal-aħħar urew li l-PN mhux xi wgiġh tar-ras għall-PL. Izda juru wkoll illi elezzjoni oħra, l-ikbar sfida tista' tiġi minn dawk li ma jivvutawx. L-apatetiċi.

Huwa ironiku li wara protesti ma jaqtgħux dwar is-saltna tad-dritt issa qed isiru oħrajn biex il-PM jindaħal lill-proċess legali. Izda dik hija s-sitwazzjoni f'dal-każ.

Jidher ukoll li huma proprju persuni tradizzjonalment laboristi li l-iktar qed iħossuhom skomdi. Jista' jkun li l-PL qed jaqa' xi ftit fin-nassa li jserraħ moħhu mill-appoġġ elettoralni. Izda ma jridx jinsa illi l-votant Malti dejjem kien individwalist. Qajla jiżżik haġr meta x-xemx titla' għal kulhadd: kemm għall-ħbieb kif ukoll għall-għedewwa.

Il-Malti ma jqisx illi l-infrastruttura, il-benefiċċji soċjali u s-saħħa saru biss għalih. Dan kien l-akbar żball li għamel il-PL kull meta kien fil-gvern u li jidher li qed jerġa' jsir. Partit politiku fil-gvern huwa bħal omm: it-tfal tagħha jkun jixtiequ ħarsa ta' mħabba iktar minn haddiehor mingħandha, jew żegħila żejda. Ftit trattament preferenzjali. Imma ħafna laboristi tradizzjonali ('suldati tal-azzar') iħossu li t-trattament preferenzjali qed jiehdu haddiehor.



Dan għax l-omm fin-natura nfaħhruha għax thobb lil uliedha u mhux għax thobb lil ulied haddiehor. F'partit politiku hemm l-obbligju morali li l-partit jgħin l-ewwel lil dawk li ggieldu għall-partit fi żmenijiet inqas felici.

Tkellimt ma' ħafna attivisti b'qalbhom maqsoma. Eks-attivisti li għamlu xhur bla xogħol, nies li insistew għal appuntamenti li ma rnexxew qatt, jew nies li flok ma spicċaw jtkellmu mal-politiku spicċaw jirrak-kuntaw l-istorja tagħhom lir-rappreżentant tiegħu. Nies oħra qalgħu transfers jew tkeċċew minn pozzizzjonijiet ta' tmexxija.

U fl-aħħar minn l-aħħar jigi f'moħhi ħsieb iehor li forsi mhuwiex daqshekk immedjatament ovvju. L-effett Daphne u r-ritratt ma' Melvin.

Il-poplu tagħna huwa mdorri jieħu r-ritratti mal-politici, jiltaqa' magħhom u jkellimhom. Mill-ogħla uffiċċju f'Kastilja sal-anqas kandidat. Izda jista' jkun illi mill-qtil tal-gurnalista Daphne Caruana Galizia u mill-pubblikazzjoni tar-ritratt ta' Joseph Muscat ma' Melvin Theuma, il-Prim

Ministru u l-politici Maltin qegħdin jibzghu jiltaqghu mal-pubbliku. Dan minnu nnifsu jista', imbagħad, jirrendi lill-Kastilja u lill-Ministeri fortizzi žghar fejn min hu barra barra, min hu gewwa gewwa.

Għalkemm il-qtil ta' Daphne Caruana Galizia qajjem għaġha kbira fil-pajjiż u lil hinn minnu, gie segwit minn protesti aggressivi u riżenja ta' PM, s'issa ma jidher li ħalla ebda effett fuq il-gvern laborista tant li reġa' tela' fil-gvern b'magħġoranza massiċca.

Izda jista' jkun li għadu kmieni wisq biex niġġudikaw 'l-istorja. Jista' jkun li tali qtil fisser it-tmien tal-intimità bejn il-politici Maltin u l-poplu. It-twessiegh tad-distanza bejniethom. Min-naħa l-waħda l-politiku jibza' joqrob lejn l-elettorat u minn l-oħra l-elettorat jaqta' qalbu jipprova jiltaqa' mal-politici.

Imbagħad hemm in-nassa li l-PM, Ministru jew politiku laborist jagħzel ma' min ser jiltaqa'. Imma mbagħad ikollna nistaqsu: fuq liema kriterji ser jagħzel ma' min jiltaqa'? Jiltaqa' ma' min hu l-iktar ta' valur għall-pajjiż? Ma' min

l-iktar li jgib flus lejn il-pajjiż u cioe' man-negożjant?

Ma jagħmilx daqstant sens li l-partit laborista jagħzel lil min ikellem skont dawn il-kriterji. Speċjalment meta f'qalbu suppost għandu liż-żgħir u mhux lill-miljunarju.

L-ammont ta' nies li jivvutaw Malta huma l-għira ta' kull stat iehor Ewropew. Izda bil-wisq nibza' li bħalma ġara f'pajjiżi oħra, il-persentaġġ ta' persuni li ma jafdawx lill-

gvern u li jarawh biss ogġettivament, mingħajr ebda passjoni, jispiċċaw ma jivvutawx. B'hekk ikollna sitwazzjoni fejn il-gvern u l-oppożizzjoni jispiċċaw bl-istess persentaġġi baxxi bir-riskju li l-gvern xorta jitlef xi sigġijiet. Ir-riperkussjonijiet tal-qtil ta' Daphne jistgħu jieħdu fit-tul. Politici ma jafdawx lin-nies u nies ma jafdawx lill-politici. Nies u politici minflok ħbieb, għedewwa.

Sta għall-PL li jiltaqa' mal-inqas partitarju mhux biss fil-pubbliku imma anke privatament. Vera li r-ritratt tal-Prim Ministru ma' persuna relatata ma' każ ta' qtil seta' jinsinwa ħafna. Izda huwa wkoll minnu illi f'pajjiżi fejn il-politici ma jafux lil nieshom, il-magħġoranza tintrebaħ u tintilef b'persentaġġi inqas minn ħamsin fil-mija. Dan għaliex politiku 'l bogħod min-nies jista' jikseb biss dan.

Dwar PMi, laqgħat u ritratti se jkun iż-żmien li jagħtina parir.

Għal kummenti jew suġġerimenti <https://www.facebook.com/lejnmaltaaaa>.

(+356) 2567 9200 Workers' Memorial Building, South Street, Valletta VLT 1103, Malta

## Accredited Security Licence

**New Security Licence Course -**  
Applicant has to apply personally at GWU buildings. Bring ID Card.

Date: 7th & 8th August 2023  
Time: 08:00 - 18:00

**Refresher Course -**  
Applicant or representative with applicant's ID Card can apply.

Date: 8th August 2023  
Time: 08:00 - 18:00

SECURITY

**GWU**